

טורי יואל פירסט

173091

בן טרזיה ושמואל

נולד ב- 26.2.1925

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- ז' בתמוז תש"ח 11.7.1948

בקרבת בסגירה

בעת מילוי תפקידו.

פִּירְמֶט יוֹאָל

בן שמואל וטרזיה. נולד ביום 26.9.1925 ברומניה. סיים בית-ספר עימי. עלה לארץ מיגוסלביה בשנת 1945. ישב במושבה כנרת.

במלחמת השחרור התגייס לצה"ל. השתתף בקרבות בעמק הירדן, ובקרב על סג'רה, ביום ד' בתמוז תש"ח (11.7.1948), נפל חלל. נקבר בכפר-תבור וביום ז' בתמוז תש"י (22.6.1950) הועבר למנוחות-עולםם בנחלת יצחק.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של החטיבה גולני במלחמות העצמאות היה מגוון
רובי-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארכזישראל של אותן
הימים. מייסדי החטיבה, הראשונים לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי
התיאשיות, עובדי-אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחביה
הגוליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו
במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רביבים ואף עולים חדשים אנשי
גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבה גולני בחורות
רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורובות מהן פעלו
בקשריות או חובשות קרוביות. כבר במלחמות העצמאות הייתה החטיבה
גולני כור היתוך לילדיה הארץ ולבני העליות השונות.
בסיכום המבואר שכותב נחום גולן בספר "אולן ושלחה" נאמר: "...צמחיינו
בנוף הגלילי ובמושורי העמקים, ובמרחביה הנגב הרחובנו אופקים –
התברגנו. התיאשיות בעמקים ובגוליל היא שונתנה לחטיבה את
צביונה וחותמה המיעודה, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן הייתה
החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שניקה בגושי התיאשיות אלה. ציינו
אותה תוכנותיו של עובדי-האדמה ויושבי-הכפר: עקשנות, צמידות
למשימה, שורשיות ושקט..."

"ה' נתן,

וה' לkeh –

יהי שם ה' מברך."

(איוב, א' כ"א)

בإيمان ובסגירה

ארוכה, עוקבה מדם וקשה, היא "דרך הקרבנות של החטיבה"; עשרות אטריאקי, מאות פעולות ומבצעיותיאלף ומאה הילים; הם עדות נאמנה ומכאייה למסורת הקרב, להיסטוריה הצבאית, לפועלות המבצעית... ויחד עם זאת, רבים וטובים מבין רבבות יוצאי החטיבה, הוורדים בנוסטלギה ובאהבה את תקופת שירותם הסדיר; כלוחמים ומפקדים, לא התנסו בקרוב, לא ידעו מלחמה; כל תקופת שירותם הייתה ב"إيمان ובסגירה". לאלו שבسبب שוני קבעו היו "עלים לקו" יורדים לאיום", יוצאים ל"ריגלה" ל"נופש" ול"תשסוקה"; לאלו שלא נטלו חלק בקרוב, גם לא עברו את הגבול באיזו חדייה או פשיטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבלו צל"ש וכל שירותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש, לכל אלו, הפרק הזה מוקדש...

רק תשאל, ותראה איך הם זוכרים, ואין זה משנה אם שרתו בחטיבה בשנות החמישים או בשנות השמונים; בימי תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הכיפורים; במלחמות ההתשה ובמרדרים, במבצע ליטאנו או של"ג במלחמות לבנון או ב"שתיים"; אם תשאל ותבקש הם יספרו בהתלהבות ובשםן געוגעים על אותם הימים; על סייר-בוקר, וה"סיור האלים", על התצפית והמארב, על נוטעהليلת ושגרת המוצב... ויעלו על נס את החברות והאהוה, ותחושת ההשתיקות והגאוות, בפלוגה, בגדר, בחתיבה!

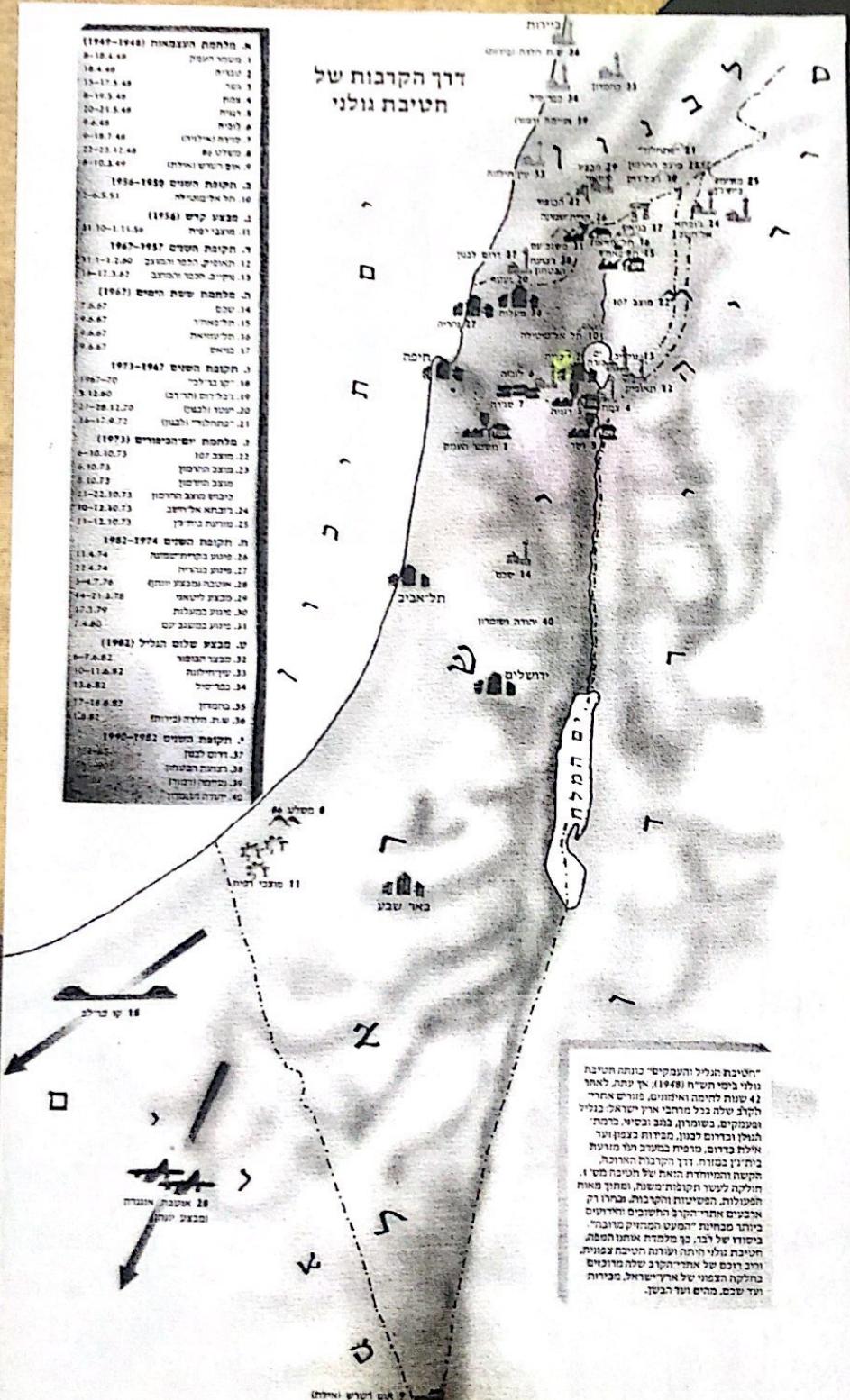
הם זוכרים היטב, בכל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"מ הסמל והרס"ר, את "המאהל" והשמירות, המתנה וה"شمונות", את הכוונות ואת ה"הקפצות" את המסדרים וה"יציאות"... כולם לקחו עמם עם כל הוכרונות את ה"קייטבך" הפק"ל והתדר"ל, שקיינו מדימס ודרגות, אפוד-מגן, שישבש, קסדה ואין-ספר חוותות... על כן ראוי לספר על אותם אלפים לוחמים, שלא חתכו ויעה וכל מאמצז, וחזרו רטובים, מריצת-לילה, מensus מטבח, מעשרות אימונים; אيمון "יבש" ו"רטוב", אימון-הפרט, ואימון החטיבה; אימונים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה, ביעד-مبוצר, בשטח בניו, במדבר ובהר... אימון בגוף, בגליל או ברמה, אימון בשט"פ עם שרiron, תותחים בתעלות, לחימה בצוות-קטן, בחוליה ועם כל שdots-מקשים ולחימה בתעלות, לחימה בצוות-קטן, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור-קל, מימה ורימוניים, או עם חגור מלע, "חגור פילים", וקפל"ד. עם שכפ"ץ ו"פאוצים" ומחסניות מלאות נוחבים..." עם נשך איש; "עווזי", "סatan" צ'בי", "אפ-אן" ו"גיליל", עם מגל"ד, ומק"ב, "בזקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמרצעי הלחימה... כי להיות ב"גולני"-פרושו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגאוות את ה"כומתה החומה"...

להיות ב"גולני" פרשו להיות נהג או טבח או פקידה, בסירתה ב"עורך" בפלוגת-הקשר, פלוגת ההנדסה, או ב"מפקדה"; להיות ב"גולני" פרשו להיות חובש, אפסנא, ש.ג. או קשר, להפעיל אלמ"ח מתחכם ועלשות "עובדות רס"ר"... להיות בגולי פרשו לזרע כמו מטורף, עם חגור-מלע וכובע פלאה, ב"יום ספורטי", או במסע, ל"הכרת החגור" ו/או ל"קבלת הכומתה"... להיות בגולי פרשו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לוחם בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכמה", במסדר המפקד, ובמסדר יציאה; טקס ההשבעה, וטקס קבלת הכומתה, טקס סיום קורס מכ"ם או קצינים, ומסדר-סיום של תקופת האימונים, וטקס זכרון שניתי לכל החללים... להיות ב"גולני" זו אכן חוותה, חוותה אמיתית של "إيمان ובסגירה"...

חיל בתש"ח

מפת אטרי הקרבנות של חטיבת גולני

"חטיבת גולני והגבעות" כונתה חטיבת גולני בימי חתירה (1948) אך עתה לא יותר. 42 שנים לאחריה ואנשיותם, גווישת הארץ ותקופת שליל מלחמות ארץ ישראל בגליל וביניהם, סבוןון בגב נסיא, ברוחם האלוהית ודרותם לבונן, מריבותם בלבם ובדרכם אליל בירום, מופת מלחמות ורשותם בתיין בירוחם, גדי הרקעון הארץ כולה. תקופת המלחמות אהלה על הארץ פלא, תקופה של רעלת הטעות והטענה, וחוק מואת השפלות, הפשיטות והקשות, טבח ודק אכזריות, הרהורים ומלחמות מודרניות. ביטור של ליר, ברן, מלמות ואוות הסופת, תריבת גולני ורוחו והרוחה היריבת צעומות, ורבובם על אירתה הקבב להלמומיות, בחלקם גבוי לארץ ישראל, בכירויות וגד רבין, מרום וגבעון.

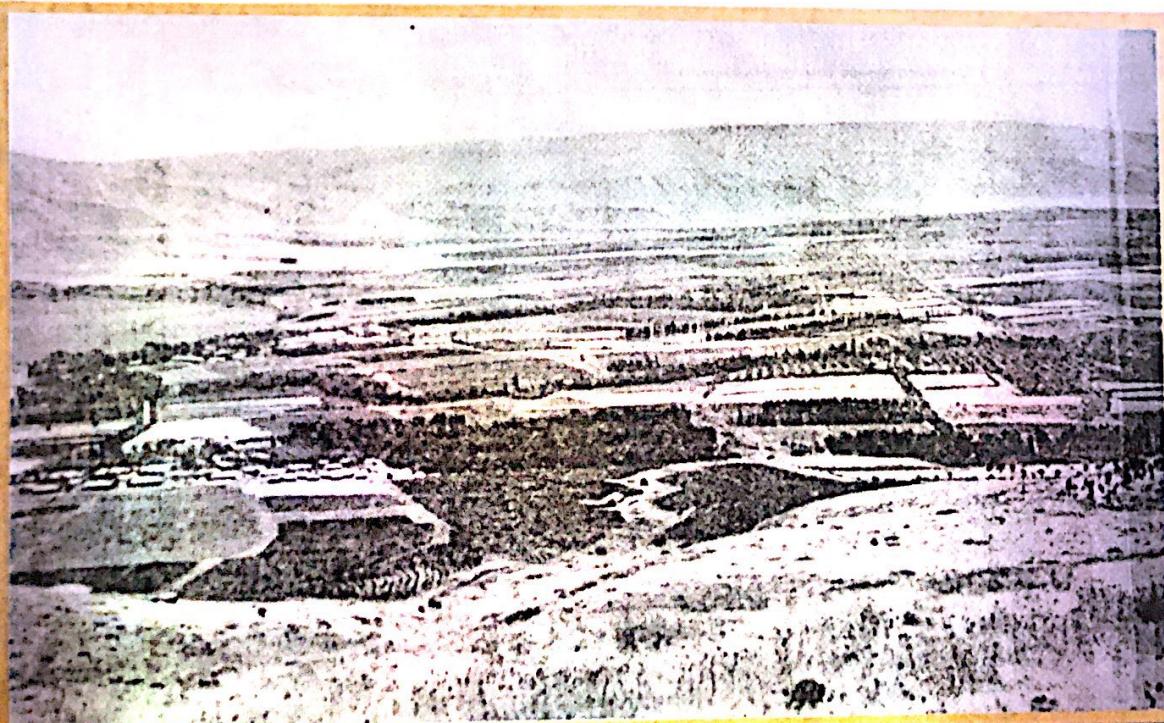
הקלב בו השתתף ויאל ז'יל

סדראת חפליישת

ה-150 במאי קרב. משמעתו של תאריך זה לגבינו הייתה — משימות קרב קשות למעלה מכוחנו. בין רוכשי הגולן הולד ומרתכו האזרחי הסורי לקרבת פלישה. דרומה מטה מתרוצים כוחות הלגיון וצבא עיראקי — לקחימה כבר השיגו בקרב הקודם על המשטרה וקבעו גשר, ויש להניחו שלמדו ממנה. קו-ההגנה הטבעי של העמק הוא ברכסים, והם בידי האויב. הירדן ניתן למעבר בכמה מקומות. המישור כולה פתוחה, ורבה היתה. לא היה לנו עד פה, כל מגע עם צבא סדייר, פרט לנסיוון-מה בגשר, ורבה היתה. על כן, המתייחסות חזין מזאגה עירקית זו, — הרי גם עורף החווית לא היה מובטח. לא קשה לשער פריצה מכיוון הרני נצרת. על מנת להתלכד עם הפלושים לשתי רצועות-מלחים חונקות. המרחק אינו גדול ביותר, והישוב דليل. מספר מבצעים. שנערך לפני ה-15 במאי, כדי למנע או להפחית את הסכנה שמעוררת, היו הטיהורים בגליל-התחתון וכיבוש צמה. בעמק-הירדן עצמו נעשו פעולות המנעה העיקרית ע"י הבעלי. אלא במשך הזמן בימי כביש זה, ואיא-אפשר היה הablish היורד מרכס הגולן לאלה-חמה. בן הנוcho מוקשים במערכות הירמן ושפר פלישה עיקריות. מהיווניות שונות היתה הפלישה עלולה להתחילה, שוערו ארבעה צירי פלישה עיקריים. שלפיהם תוכננה ההגנה: (1) משפר הירדן לעבר טבחה ובקעת גנוסר. (2) מכיוון ואדי אל-חמה. — ע"י הצבע הסורי. (3) מנהדים אל גשר, במגמת עירוף וכיתור ישובי הצמ"ה ממערב. (4) מסכיבת קו צינור הנפט לעבר בית-יוסף והמישור דרומה. — ע"י הלגיון והצבא העיראקי.

ונכת הסכנה היה צורך לאorgan את כל כוח האדם, לרבות אנשי היישובים. לחילוקת תפקידיים מתאימה. מטה הנפה, שטיפל באזרחים, והועמד תחת פקודה גדור ברק. הגדור פנה ליעד הגוש בדרישה להעמיד 100 אישים על נשקם מתוך היישובים. גיסוס זה, ללא פקודה מן המוסדות העליזונים, נתקל בקשימים, שנבעו מאיד-דיינית השיטות של התתוגנות שיט לנקוט. וכן Mai הערכה מספקה של המצב העולם להתקפה. כל העבודות נפסקו בעטף, וכל האנשים עסקו בהתבצעות, בחפירות ובמקלטים. ועד הגוש טיפל בארגון קורה-ביצרים החיצוני, שיתבסס על הביצורים והתעללה האנטיטנקית מימי היריטים שבביבות צמה — סקרה, וושלם עבר נהרים. לביצוע עבודות אלה ביקש הועד אנשי מן הגוץ, וஸומ-מה לא השיגום. ואלו אנשי היישובים לא הועסקו בכך. קצב הטיטול בעגנים לא הולם את מהירות התפשטותם של המאורעות. ב-10 במאי הועמדו לשוטה הנדו 100 האנשים המבוקשים על ציודם, כדי לתותם כוח נידי באירוע.

אזור הלחימה בעמק הירדן

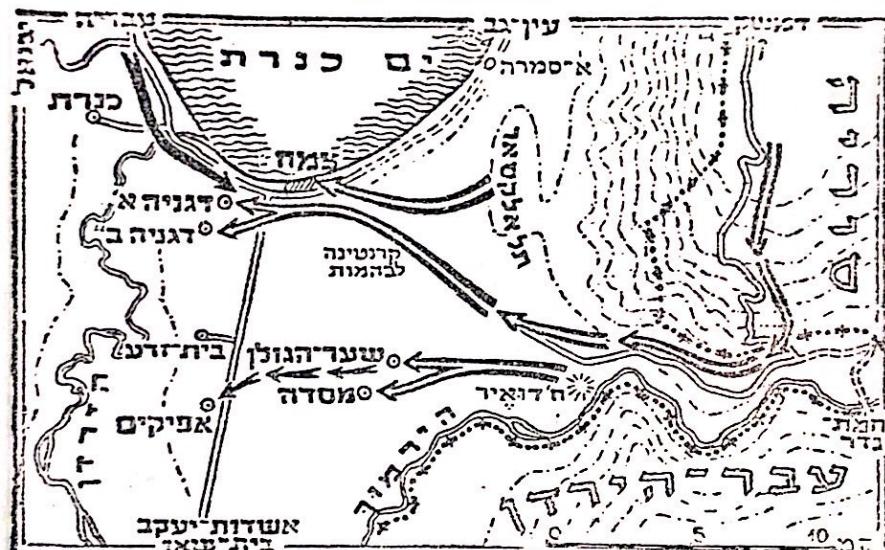

גוזה-ברק" נערך להגנה ולוד והוא דוחק מתקן מלא, הועמדו לרשותו תגבורות נס"י פותה. היהודות הוצבו במקומות הבאים: מחלקה במשטרת גשר, 2 מחלקות באשדות-יעקב לתגונת קו גזר-מסדה, פלוגת חירם לא מלאה של הגנה בצמ"ח ובמשטרת. 2 מחלקות בג'בל הכהן בטבריה, להגנת בקעת גנור, או לכל אשר תקרארינה, מחלקה וחצי בגליל התחתון. מכב' הנשק והתחמושת לא היה מוחיר ביותר, היוו דלים למדי. הנשק הכלב והגנת. כלל: 3 מכובות-יריה, 3 מרגנות 3" ו-4" התוחי 20 מ"ט וכמות מוגבלת של תחמושת (מחוץ, כמובן, לנשק המסייע והקל במשקם). יום קודם הפלישה, נשלחה ע"י מטה החטיבה תגבורת מאנסי "דרור", אשר שולבו במערכת ההגנה ובחלקים שמשו לרובתה.

ב寥ילות האחראונים מיקשו החבלנים את המערבות. כמוות המוקשים שעמדו לרשותם, הם היא היתה מוגבלת ביוטר נוכח הזרים הדוחפים. לעוזרתם הגיע קורס החבלנים החטיבתי, שמייש את סכיבות טבחה, ב-14 במאירדו החבלנים לגשר, בדיו להכין אס פיצץ הגשרים על הירדן. הם ניסו למשיא את הסידוריים הירושלמיים. שנעו בಗשרים בזמן המלחמה העולמית. — לאחר עבודה קשה ומיגעת נמצאו ההורים, אך הם סתומים היו בבטון. עבודה זו נעשתה ביום, הוך התהשבות בתצפיות שקיימו ע"י הלגיון. פיצוץ הגשרים תוכנן על יסוד הנחה חפית מעלה.

אור ל-15 במאי הגיע פקודה בהולה מן החטיבה לפוצץ את גשרים תוך חצי שעה. אומה שעה נראה טור של מכוניות מתקרב משוני, כשאורותיו מגולמים, לעבר הגבול. החבלנים פוצצו את שני גשרי הכביש, ולא ארכה השעה וגם גשר הרכבת פוצץ. הדרך לגסר נהסמה ממש סמוך לחטם של הלגיונרים.

מפת הקרב

נקודות-זורפה בהגנת העמק הייתה הינה זכין של חברת החשמל בשטח העבר-ירדני. במהלך חיל-הספר חנתה ייחידה של הלגיון ושמרה על כל מבאות האוור. פיקוד ההגנה בעמק-הירדן לא יכול היה לתוכנן ולקיים לבני נהרים. באותו השיטה שטיפל באורירים אחרים, לאחר שכחורת החשמל לא החשיבה דבר זה וסמכה על יסיסה וקשרי התווך הבריטי עם עבדאללה. כמה ביצועים הוכשלו בעטיה. את עניינה באור סידרה באמצעות מוסדות היישוב העליוניים, בהנחה זו החזיקה עד לרגעים האחרוניים, כשהשעה כבר הייתה מאוחרת מלהשוו משחו מכריע להצלחת המפעל. ב-14 במאי נכבשה נהרין ע"י הלגיון, אنسיה נלקחו בשבי, השכונה נהרסה, והחנה נפגעה. עם זאת יצינו מבעלי ה"הגנה" במקום. שבעות כל ההגבלות שהיינו עשו ככל יכולתם, וגם הצליחו להפיכר חלק מן הנשק לנשר, בטרם יפול בידי הלגיונרים.

בעוית מסכנותות נספות היו בגדר ובעינ'גב. גשר היה השער לששת העמקים: עמק-הירדן מצפון, עמק בית שאן מדרום ועמק חרוד, מעברו הטבעי של ואדי ביריה ליד רמת-כוכבא. כפר זה חולש על כל העמק ו מבחינה את המעבר לפניינים הארץ. במידת מה הופחתה הסכנה ע"י כיבוש רמת-כוכבא ע"י אנשי "גדעון" בלילה 16 למאן.

עינ'גב הייתה מבודדת. התהבורה אליה עברה דרך דרך ים כנרת. קשיים אלה יצרו בעוית חריפות. חסר היה נשק ב.ט. וחומר נפק, ברור היה, שהיאויב יונטה להכנעה במצוור ולהשישה ע"י הפגנות. השארנו, לכל מקרה, בעין'גב מחלוקת, שתשמש רזרבה לתגונתagnokotot.

פקודת יום

מטה החרטיבה 13.4.48

אל : מגדים, מפוזם

פקודת יום מס' 1

1. לרגל סכנת חפלישה עם סיום המנדט הנסי מכריז על מצב צבאי בכל המרחב, החל משנת 15.5 ועד להודעה חדשה.
  2. עם קבלת פקודה זו עליך לבצע את כל ההוראות שתתקבלם בכתב בפקודות מיוחדות לך.
  3. במצב זה יש לאחד וליעל את המתו הנפרדים של המנות (גדור ונפה) לפקודת מפקד הנדור.
  4. הנה מוסמך להכריז ולבצע ניומ מלא של כוח האדם במרחב בהתאם לצרכי המערכת.
  5. ניתנה לך בזאת סמכות לנויים ולהפקיע כל סוג נשק מהישובים לצרכי המערכת לפי הצורך.
  6. עליך להזכיר את היישובים להתחפר ולהתבסר במתירותם בפני הרשות אויר ותותחים, ולהטיל גוון חובה של התכזרות על כל התושבים.
- ידעה זו יש להביא לידיות כל מפקדי היחידות והיישובים.

(—) גולני (*)

מפקד החטיבה

*) גולני — פניו של טה מגן, מפקד החטיבה באותו המאים.

...אֵין רַק כָּל אֶת כָּל
אֶת 'מָס הַמְּאוֹרָת וְהַלְּאָה
כִּי לְאָהָר שְׁכָנָה, מְשָׁמָד
אֲלֵי תְּחַנֵּן אֶת מְגַדֵּל גַּדְעָה.
אֲלֵהֶה אַקְגָּהָת נָצָם
חַרְמָה כְּרָעָה גְּלָעָה.

אתם זמנים.

בלון ללחם

גלוון ב'

ב' בגדה מס' (27 ביולי 1945)

אל צור סנדה ושבך קאוקני

סנדה החזקה בכוחם הגליל המתחון

סנדה התמימה והנאינה לניר

סנדה של העלה השניה, של קולקטיב החורש, של ראשית רעיון
הקבוצה

סנדה עירסת השימר, אשר פגעה את דם של נארקה חזוכין
וחכריין.

סנדה בעחה, יובל שנוחיה חורה והיהה נקודת מוקד
בתולדות וקומתנו.

זה פעם לא קומץ בחורים נדור כצבא ישראל הגן עליך.
לא מאורים ומארטינים כאות, נרגמות, תותחים, משוריינות,
לא הגנה על הארות הגנה על מולדת ישראל.

נדור השניהם-ישר מצבא ישראלי על מושלטך סנדה
היה לצור מבטחים אליו ונשברו. גל אחד גל
הסתערויות האויב הרפהךן.

מיילט הצפון, מיילט הנמערב, מיילט והזום - כה קרוכיס לבתי המושבה.
וישליך האויב - כה קרוכיס למשלטינו. מטר קלעים, פנים ופאות - אינו
חוטך, האויב גולש מסביבו במאות. מגע לטוח רכין, משוריינו - בפתח המושבה.
ומשלטינו לא נעכו. ערמות-ערמות של חרמילים נצברו בצדות. אנשים נפלו,
וחזיו ולא הוחלפו. ובחרינו וניספו לעמו צל יצום ולא סרו מן המשלטים הללו.

אנו היו צורי-Mbpsהו והפכנו צורי-Mbpsהו.

הקרב בו נפל ויאל ז'יל

קאווקגי' הילך מתבססה בהתקפות שביצע מתחילה הקרבנות בא. הוא לא סטה מהשאיפה לנצחון מהיר ומקומי ללא תכילת אסטרטגית וללא שיתוף פעולה עם כוחות אחרים שפלו בגוראות אחרות. למרות שעצם מציאתו בגליל המרכזי חייבה פעולה זאתמצו. בהתקפותיו על טירת צבי ומשמר העמק, שף לנצחון טקטי שיביא תחילת לו ולצבאו, ולערעור המורל היהודי.

עם בוא ההפגזה הראשונה, אחר הדיפת הסורים מבואות עמק הירדן, ועצירתם בראש הגשר של שמר הירדן בגליל העליון, נראית לסורים, התוכנית של הבקעת כוחות קאווקגי' דרך לקראתם, הכרחית. ואפילו באם יצליח קאווקגי' לרתק כוחות יהודים ניכרים בחוזיתו ויוכל לנתק את הכביש היחידי עפולה – יבניאל – טבריה, שהוא עורק החיים של הגליל, ישתנו פני הדברים לטובת הכוחות הסורים במשמר הירדן. במשמר הירדן שברו הסורים את הראש על סלע נוקשה והתיישו את כוחותיהם בהתקפות מצחניות.

בפעם הראשונה קיבל קאווקגי' על עצמו משימה אסטרטגית רבת ממשמעות. הוא שף להבקיע דרך לכיוון הכביש עפולה-יבניאל, ולפנות מורה לקרהת הסורים. גם האפשרות של גישה לעבר הכוחות העיראקיים בג'נין נראית לקאווקגי' באופק. במשך חדש ההפגזה הוא העתיק את עמדותיו קרוב לסג'ירה, כבש את גבעת המשטרה, גבעת טורעאן וגבעת התירים. הוא ביצר את הגבעות הללו, חפר בהן תעלות קשר שמובילות אל דרכי גישה נוחים והתוכנן בקדחתנות למגר ההפגזה והתחדשות הקרבנות. את עיקר כוחותיו החזיז סדרים ריכזו בלוביה, טורעאן ועילבון. קאווקגי' שם את כל קלפיו במערכת סג'ירה. אבל לא תיאר לעצמו שסג'ירה זאת, המושבה המבודדת בקצה הכביש העולה מעפולה, הינה אגו קשה שהוא עתיד לשבר את שנייו עליה.

ארבעה ימים לפני גמר ההפגזה הראשונה קיבל ג'וד 12 ("ברק") את חזית סג'ירה. הג'וד שבע הקורבנות והתהילה ממערכת עמק הירדן, הספיק להתחושא. הג'וד קיבל כוחות חדשים, אף אם כמוות נשך חדישות, ואנשיו התאמנו והתארגנו בתקופת ההפגזה. חיל'י ג'וד 12 לא ישבו בטל בתקופת ההפגזה הקצרה. הם התאמנו והזינו לקרהת ההתמודדות שעוללה לפרוץ בהכרח עם גמר ההפגזה. ידים נאמנות שלטו בכל הנשק החדש, הג'וד קיבל פחות או יותר צבאי. הוא עלה לseg'ירה מאורגן במחולחותיו ופלוגותיו. לא כשם שהיה לפניו מספר חדשניים, חוליות וכיתות מפוזרות פה ושם. הג'וד עלה לseg'ירה כיחידה קרבי מגובשת על כל שירותיה ומנגוננה. הג'וד קם ונבנה תוך סערת הקרבנות. הגורל הובילו מתקiid לתפקידו וגורם להעתקת קווי החזית עמוק לתוכו שטחי האויב. הג'וד מצא את משלטי סג'ירה בלחתי מוכנים ומותאים לעמדת מגן. המשלטים עמדו כמו שנבראו מעד ע. ללא חפירות ולא עמדות.

עם עלות הג'וד לשולות המשלטים של סג'ירה (הצפון, המערבי והדרומי) נחלכו הידיים לביצורים. אדרמות טרשים סלעים הם משלטי סג'ירה. הם לא נענו להלומות המקושים והטוריות. רק בקומפרסורים היה אפשר לחפור. הזמן קצר וחולף וידי הבחורים מתחרות עם ידי הזמן. ימים ולילות עבדו על המשלטים. עבדו וחפרו. מתוך הכרח הוקמו עמדות אבני מעל לקרקע. נחפרו תעלות בלחתי עמוקות. ההפגזה נגמרה והתחדשו הקרבנות, ומשלטי סג'ירה לא היו מוכנים עדין. מחיר יקר שולם בעד זה. אבל ג'וד 12 החזק את המשלטים בשינויו ולא נטש את סג'ירה.

ג'וד "ברק" עולה סג'ורתה

התגוננות תוקפנית

למרות שלגודו נועד בעיקר תפקיים הgentiles, הוא נטל לידיו את היומה מהיום הראשון של הקרבנות. כיבוש מسلط המשטרת וכונסת כוחותינו לכפר סבת, שיבשו את לוח הזמנים של האויב שהתקונן לכבות את סג'רה ביום הראשון לאחר סיום הפוגה. כוחותינו המעתים שהתקשו במצבית אנסים לאחזקה המسلطים, לא יכולו להפריש את הכוחות המסייעים למטרות כיבוש. אבל, עצם המזאות הרות התוקפנית בקרב הגודה, גרמה לאויב להאמין שעומד לפניו כוח חזק בעוצמה גדולה. מחלוקת הקומנדו שהוקמה תוך כדי הקרב על סג'רה, עשתה פשיטות לעורפו של האויב ובלבלה אותו. ברגעים הכיו קשים נטלה על עצמה מחלוקת זאת תפקדים נועזים למדי, ועשתה את עצה הראשוניים בסידרת פשיטותיה שייצאו להן מוניטין אחר-כך בגליל ובנגב. נחלתו לתוך מחלוקת הקומנדו אנשים בודדים מכל הגודל. הייתה שרואה בתוכם רוח חברות והקרבה שליכדה אותם ליחידה בעלת מוראל גבוהה. בראש מחלוקת הקומנדו עמד רפי קווץ, חבר קיבוץ שער הגולן.

הgent סב'ה לא הייתה סטאטית, אלא הייתה תוקפנית. העקיצות הקטנות שעקן גודן 12 ("ברק") את העربים, לא נתנה להם שהות להכתיב את רצונם לנו. למרות שלערבים היו כוחות גדולים ולחם היה צריכה להיות שליטה מוחלטת במצב, גודן 12 הכתיב, מידת מה, לאויב את רצונו.

אם כי ברגעים הקשים נראה עמידת סג'רה למגנים כחסרת תכליות ונטולת ערך, נתגלו כוחות על-אנושיים קיבוציים שהפתיעו את המסתכל מרחוק. מסתבר שבאדם גלומיים כוחות אשר לא ידעם מעולם והם צדיקים ועוזדים לו בצרתו. הגבורה האלמנית של כל לוחם ולוחם היא שהביאה את הנצחון בקרב סג'רה. כל לוחם מילא את מקומו כחלק ממוכנה גדולה שבישלה את הנצחון, למרות שלא כל אחד הרגיש במקומו את הערך והחשיבות של עמידתו. אחרת איך חוסבר עמידה של יומיים ולפעמים שלושה ימים לא מנוחה והחלפה. לא פעם נקרו בחזרה הכוחות שאר והעתה ירדנו מהמשלט, לעלות בחזרה ולגרש את העربים שהצליחו לtrap חלק ממנו. לא פעם חזרה המחלוקת לשלט שירדה ממנו לפני שניות ספורות, כיון שהערבים מתקייפים. מניין היה החוכם לבחרים להזיק במשלטים הללו מבלי שייהי מי שיחיליף אותם. כולם עייפים כולם רצוצים, אבל אין ברירה ובשימוש של חדש يولץricits לשכת הבוחרים ולהחוט לאויב. לחלים על כל המטעמים, על דברים טובים ואפלו פעוטים שבפצעותם. יובש וחום, והנפש עורגת לצלה עמוקה של ירקות שכילה עגבניות, מלפפונים, צנניות, זיתים ועוד ועוד עד השם האחרון של רשימת הירקות אשר בעולם.

עמידה עיקשת

ההרוגים הובילו כל ערב בדמייה לקבורה. מבטים קודרים ליום בדרכם האחורה. נצטברה רשיימה ארוכה של חברים שאתה נזכר בהם על כל צעד וshall. לכל אחד חולשתו וגבורתו. הכל חולף לפניך כסרט קולנוע, אך רק הטוב נשאר בזיכרון. כי רחוקים המה וקדושים בעולם ישכונו. צביטה חזקה של יגון ועצב סוחחת את הלב. מי יפול מה?

העמידה העיקשת של המגנים נמשכת. כל עוד האויב לא מוטט את נפש המגנים ורוחם לא נפלת בהם, הוא לא יכול לכבות את סג'רה. רגעי גבורה עילאים מתגלים פה ושם. בחור מkapts ווחול לקראת האויב שנמצא בטוח רימונים. הוא עובר בתוך שדה האש של האויב והולך לקראתו וורק עליו רימון ועוד רימון ועוד רימון... כשבאמת את טרטור מכונות היריה והמקלעים למשך שעות בלילה, עת הקיפו את סג'רה בטבעת של אש, הרגשת ביטחון וקול קורא מבפנים: כוחנו איתנו... סג'רה לא טיפול.

למשך חמישה ימים נשמעו קריאות העربים, הולכות ונישנות "עליהם... עליהם". קולות מלאי חימה ועם הדחדו בין חורשות הזיתים ונבלעו בתוך הגיאות. חיל קאואקגי החצץ סדר שחייב בתוכו עיראקים, סורים, מתנדבים ערביים מארץ-ישראל וממחים זרים, הסתער שוב ושוב על המשלטים שלנו תוך אבידות כבדות. העربים דימו להם שזמן הג'יהאד הגיע, עת שלופים את החרב ביד ומסתעררים על היריב המוקנط. כל פעם שהסתערו, חלמו על ידים מורמות וחיל מוכס. אך אש ורök אש הקבילה את פניהם. גדוד "ברק" אוֹר מותניים, ותקע רgel עמוק עמוק באדמה סג'רה. לא הפחידוהו קריאות ולא התיששו התקפות.

כמה נראה לפעים הגובל בין נצחון לתחבושה מטוושש ומובלע בתחום סערת הקרב. יש רגעים אשר לא תדע ההכרעת או הוכרעת. אך כחוט השערה מבדייל ביניהם. רק הזרוי ונוטל היומה לידי משיג את התועלת מהרגע הקט זהה עת כפות המאזנים שוות. אומרים חז"ל שחתא קטן של איש אחד מחריב עולם וחסד פועל של אדם אחד מציל עולם. וזה בעת שאלותם משווה חטאות עולם וחסדיו במאוני, חטא אחד או חסד אחד יכולם להחריב עולם או להצילו. כמו זה דומה לרוגאי הקרב. מעשה קטן בלבד של איש בודד יכול לקבוע תוצאות המערכת. רובאי אמרץ באמ הוריד את המפקד של הכוח המשתער, יכול לעזר את כל ההסתערות. מקלען שלא איבד את עשתונתיו יכול לעזר את ההסתערות של מחלקה שלמה. ולפעמים פגנו אחד עיוור ותויה הורג באיבר הרג רב, ויכול להכריע את גורל הקרב.

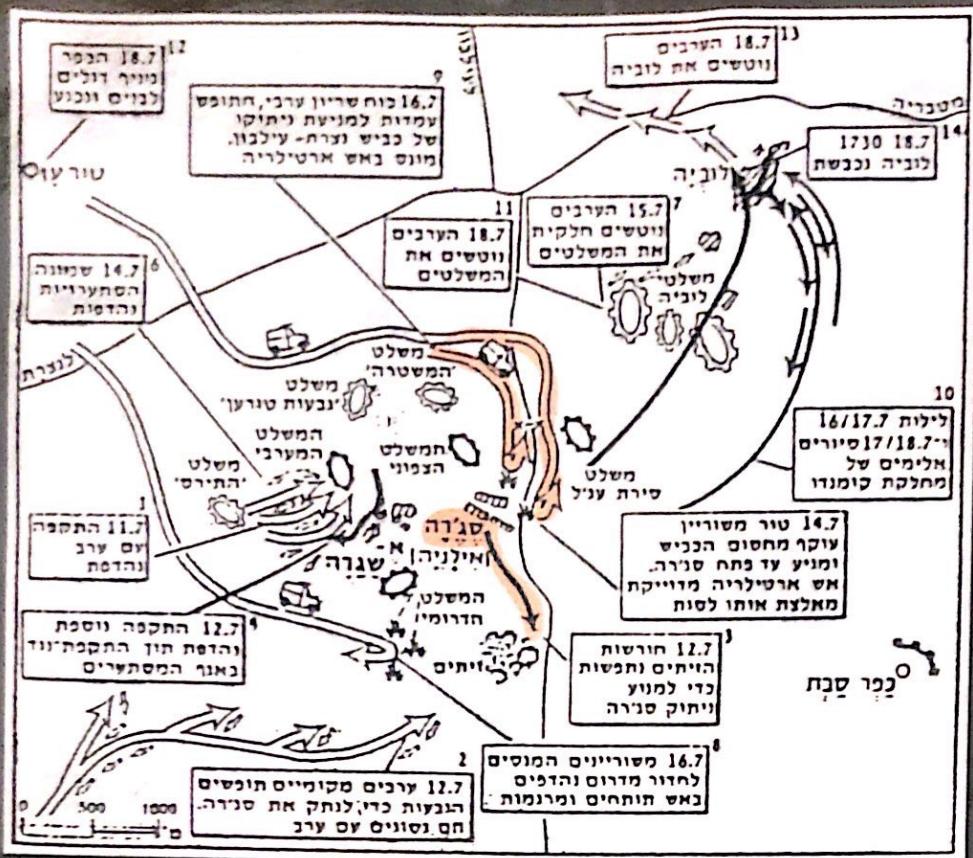
כמה היה מעצב עת נראה האויב מסתנן בין הגבעות לכיוון המسلط המערבי וחסרו לנו פצצות של 81 מ"מ על מנת להפיצו. כל פעם שהוזאה פצזה, ספרו אותה הרגמים. השמנית לפני האחורה, החמשית לפני האחורה, הרבעית לפני האחורה וдол! מה שנשאר הוא נכס יקר מאוד. 4 פצצות זה ישאר לרוגאים יותר קשים.

נכח קאואקגי את סג'רה הלוך ונכח והקיזו את דם חיליו לרוגלי שלושת הגבעות ששרמו על המושבה. הוא לא הכריע את הגדוד אפילו ברוגאיו הימי קשים, עת גויס כל איש בily יוצאה מהכלל: טבח, אפסנאי, נשק ועד נהג. כולם עד האחרון עמדו בפרק. ובעמידתם זאת לא ידעו שהם פותחים את שערו נצחה בפני הכוחות שעולים מים.

לא ישכח חלוקם של כוחות הח"ם שהחזיקו את המسلط הדרומי, שכם אחד עם הגדוד עמדו, וקורבנות נתנו. גאות העמידה בסג'רה תחלק גם עם, ותהיית הנצחון גם מנת חלוקם.

ידינו על העלונה

ביום 13.7.48 הורגש שינוי ביחסו ההתמודדות. מרגמותינו הכבdot התחללו לעובוד. כמה גאה הלב עת נשמעו זמזומי הפצצות (120 מ"מ) והם מתרחקים מאייתנו הלאה להלכה. עד עכשו היה רגיל החיל בגדוד לשמען את הזמוזם בא ומתקרב אליו. כתעט נשתנו הזמנים. עתים אחרים באו. לנו העלונות בתותחים ובתחמושת. הרכיבו תותחינו וחרשו את אדמת האויב. הכו ואל תנתנו לו מנוח כי לחיל הישראלי מנוחה באה. עת התפרקות העצבים וירידה מן המתיחות המעצבנת. הכו באויב. כתעט זמזומכם איננו מפחד; איננו מחריד. הוא מטיל את אימתו רק על צרינו: על אלה שרזו במלחמה. והוא להם. מנה אפיים.
מרה... .... אש!

הקרב על סג'ירה, 17.7.1948

"ונתתיו בידך"

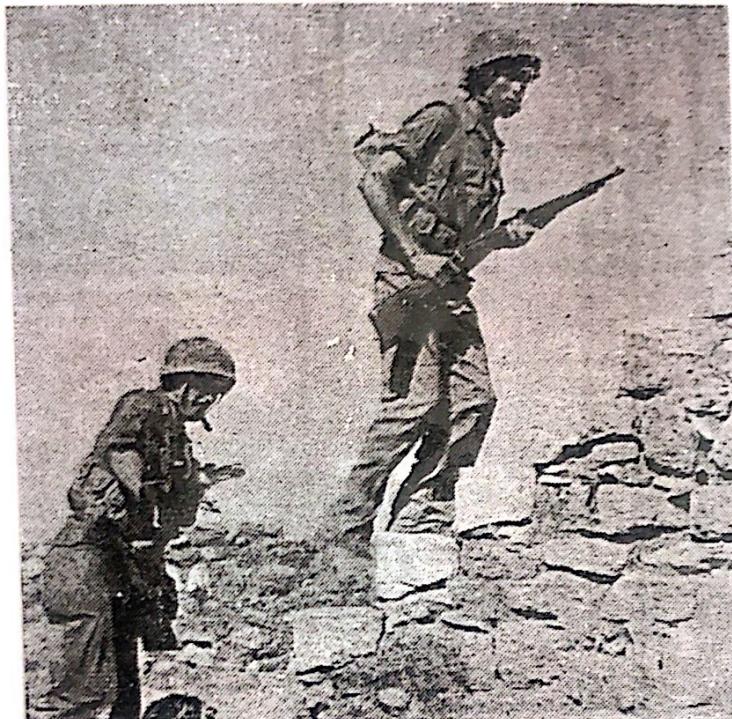
לא ידע היישוב בארץ ולא יכול על עמידתה של סג'ירה במשך חודשי המלחמה הראשונית. הדי העמידה המפרצת, הומימות והמשעמת לא נשמע בקצוי הארץ. רק כעת, כשה Sangherה נפכה למבצר הגליל התיכון, והתיישה את קאואקגי' במידה שלא יכול עוד להattaושש ממנה, תמה היישוב על סוד עמידת הגבורה של סג'ירה. אבל ההtagוששות על סג'ירה לא התחילה בתשייע לחודש يول'י 1948, אלא מהתחלה הקרבות בגליל התיכון. רshima ארוכה של התנשויות, החל מהתקפה על עיר'מהל וכלה בכיבוש סג'ירה הערבית, נצברה במשך חחש המלחמה. אדמת הגליל התיכון הספיקה לספג הרבה דמים של צעריו הגדוד עד אשר בא הנצחון בשערי סג'ירה. כל התחמושיות ברחבי הגליל התיכון נעו על ציר אחד: סג'ירה. מה שורע גדוד 12 בדמעה, קצר ברים. קאואקגי' נוגף למרגלות סג'ירה, ושערי הגליל התיכון נפתחו לפני הגדוד. אימת כוחותינו נפלה על הסביבה. התחלו לנחרו שליחים מהכפרים הערביים עם דגלי לבנים ומבקשים כניעה. כפר דבורייה נכנע. הכהרים טורען ועיר'מהל נכנעו. עמק בית נתופה נכנע. וברחו על נפשם אלה שידעו את הגורל המר שמחכה להם. כל מי שידן גואה בדם היהודי נס וنمלה אל ערי הצפון.

גדוד "ברק" היכה את קאואקגי' ושבר את כוחותיו. כמה סמלי העניין שדווקא גדוד "ברק" ניצח במלחמה בסביבות התבוכר במקום אשר קשור קשר מיוחד עם ברק בון-אビינועם. כעת יכול לכלת הלוחם בבייטהה בתוך סג'ירה בליפחד מכדור תועה, ממארב של צלב או מהתפוצצות של פגז. כל זה נחלת העבר. באו ימים שקטים ושלווים על סג'ירה וסביבותיה. אי אפשר להאמין שהר שרק לפני ימים ספורים התישב האויב על הרבה משלטים אשר כעת הם בידינו. אנו עומדים על חורבותיה של לוביה: קו המרצחים אשר חשבנותוינו במשך 50 שנה איתם רק עcessנו תמו. כפר הזביחים עיי חורבות הינו כעת. הוא לא עוד יוסיף לצלוף בנו ולהפיל לנו קורבנות. שבועתנו, שהיתה ביום סג'יר אחד כשמטר של גשם וכדורים, ניתך עליינו, קויימה. שבועתנו שאמרנו כshedim חלילים רב זרם, התאמתה. שבועתנו שאמרנו בדימעה התאשרה. אמרנו לאויב: "נזהור"...!! מבטנו היה אז זעם ואגרופינו קופצים. אך כעת רינה ושיר בוקעים מאוהליינו.

• 11.7.1948

המכבי שלנו המשיכו להט裏ד את התהכורה בכביש נצרת. האויב שוב קיבל תגבורות כדי לעורך הסתערות. בשעה 19.30 הותקף שוב המسلط המערבי, ואותן שלוש העמדות עברו באורה זמני לידי האויב. בשעה 21.00 נחדרה ההתקפה, והאויב נסוג. בהסתערות זו נהרגו 3 מאנשינו, ובഫוגזה האויבת, שליווה את ההסתערות — עד שניים. בשעה 21.30 פגע פג'ו מרגמה פגיעה ישירה בעמדת-הפקוד של המسلط הצפוני. 3 מאנשינו נהרגו, — וביניהם אחד המפקדים המעלים, פרץ יוזן.

בערב התחליל האויב להט裏ד את התהכורה מעפולה לכפר-תבור, בואדי-שראר רוחזת את כביש עפולה—כפר-תבור, דרוםית להר-תבור), באש מקלעים. בלילה הינו חבלנו מוקשים על גבול השטח המת, שלפני המسلط המערבי.

מטה-גולני

מפקד גודס "ברק"

גודס עומדת במערכה קשה זה שמונה ימים, נגד כוחות-אויב גדולים מצוידים בשריון ותחמושת. הנכם עומדים מעתים נגד רבים וגורמים לאויב אבדות כבדות.

בעמידתכם לאל-אחת סיכלתם את תוכניות-האויב לנתק את הגליל ואת עמק-הירדן מיתר חלקי הארץ.

במלחמהכם האמיתה, אשר ריתה כוחות-אויב גדולים בגזרה, אפשרים כיבושים חשובים בחולקים אחרים של חזית-הצפון.

מסור לכל חיליך ומפקדי גודס, לחיליל גודס "גordon" ונפת "פנרת" המשתתפים במערכה את ברכתך —

ירוש כוחכם :

ברוח-הקרב המפעמת בכם, עוד תכו באויב בסיסית עד נצחוננו
המלא.

(—) נהום שנ.

מפקד החטמיה

י. תמוז תש"ח (17 ביולי 1948)

ת.ג.צ.ב.ה.
יואל פירסט
1925-1948

אם יש חיבה בעולם
הרי שכולה שלך...
אם יש תקוה בעולם
היא ניתנת לך...
אם יש אהבה בעולם
היא מוקדשת לך...
אם יש נצח בעולם
הוא לך - בתקוה...

לכל איש יש שם

שנתנו לו אלהים

ונתנו לו אביו ואמו

לכל איש יש שם

שנתנו לו קומתו ואופן חיוכו

ונתן לו האrieg

לכל איש יש שם

שנתנו לו ההרים

ונתנו לו כתליו

לכל איש יש שם

שנתנו לו המזלות

ונתנו לו שכניו

לכל איש יש שם
שנתנו לו חטאינו
ונתנה לו כמייהתו

לכל איש יש שם
שנתנו לו שונאיו
ונתנה לו אהבתנו
שנתנו לו חגיו
ונתנה לו מלאכתנו

לכל איש יש שם
שנתן לו הים
ונתן לו
מוותנו.

לכל איש יש שם
שנתנו לו תקופות השנה
ונתן לו עורונו

"יְהִי זָכְרוֹ בְּרוֹךְ"
יַוְאֵל פִּירֶסְט זִיל

